خبرها

معرفی فعال‌ترین وب‌سایت‌های ورزشی جهان

ایلنا: سه وب‌سایت ESPN، yahoo ! sprts و yahoo sports MLB در راس لیست فعال‌ترین وب‌سایت‌های ورزشی قرار گرفتند. طی ماه جولای سال‌جاری، پس از این سه وب‌سایت ورزشی، دو وب‌سایت yahoo sports FB و fifa world cup در جایگاه چهارم و پنجم فعال‌ترین و پر استقبال‌ترین وب‌سایت‌های ورزشی جهان قرار گرفتند.

گفتنی است، طی این ماه، وب‌سایت‌های ESPN، yahoo ! sprts، yahoo sports MLB، yahoo sports FB و FiFa world cup به ترتیب ۵/۳۳، ۵/۱۶، ۴/۵۰، ۴/۰۷ و ۴/۰۵ درصد کل بازدیدکنندگان وب‌سایتی در جهان را به خود اختصاص داده‌اند.

شهریور و آغاز بازی‌های کامپیوتری

دوره جدید المپیک بازی‌های رایانه‌ای (WCG) از ابتدای شهریورماه برای سومین سال پیاپی آغاز خواهد شد. تفاوت عمده مسابقات امسال با سال‌های قبل، از لحاظ محتوای علمی این مسابقات است. بدین ترتیب که سری جدید مسابقات برنامه‌نویسی گیم نیز به این مسابقات در ایران افزوده شده است. پیشرفت کشور ایران نیز طی سه‌سال گذشته در المپیک بازی‌های رایانه‌ای چشم‌گیر بوده است. برای مثال می‌توان به شرکت جوان‌ترین بازیکن تاریخ بازی‌های WCG از کشورمان اشاره کرد. این بازیکن سه‌ساله با شرکت در بازی‌های FIFA تمام مجلات، روزنامه‌ها و رسانه‌های خبری دنیا را غافل‌گیر کرد. هم‌اکنون بیش از دو ماه از افتتاح سایت بازی‌های رایانه‌ای WCG به‌نام WCGZone.com نگذشته که یک ایرانی از شهر اصفهان نفر اول جهان در بازی‌های FIFA شده است. وب‌سایت فوق امکان انجام بازی‌های رایانه‌ای WCG را برای همه به‌طور رایگان مهیا کرده است. در این راستا، مرحله فینال بازی‌ها در ایران در ابتدای شهریورماه انجام شده و منتخبین این سری مسابقات به عنوان تیم ملی ایران برای مسابقات المپیک جهانی به کشور ایتالیا اعزام خواهند شد.

اتحاد سایت مای اسپیس و گوگل

شرکت عظیم «نیوز کورپ» صاحب وب‌سایت مشهور مای‌اسپیس و موتور جست‌وجوی گوگل، بر پایه یک توافق ۹۰۰ میلیون دلاری تا پایان سال ۲۰۰۹ به همکاری نزدیک با یکدیگر خواهند پرداخت. بر اساس این توافق جدید وب‌سایت «مای‌اسپیس» از این پس و تا پایان سال ۲۰۰۹ در تمامی صفحات خود یک فضای خالی برای نوار جست‌وجوی موتور جست‌وجوی گوگل باز خواهد کرد و «گوگل» نیز در ازای درآمد ناشی از سرازیر شدن میلیون‌ها کاربر «مای‌اسپیس» به‌سوی موتور جست‌وجو این شرکت، مبلغ ۹۰۰ میلیون دلار به شرکت «نیوز کورپ» پرداخت خواهد کرد. سران «نیوز کورپ» و «گوگل» اعلام کرده‌اند که این دو شرکت از این پس در زمینه‌های مختلف از جمله جست‌وجوی اینترنتی، تبلیغات اینترنتی و تصاویر ویدیویی اینترنتی با یکدیگر همکاری خواهند داشت. اداره‌کنندگان «مای‌اسپیس» پیش از این استفاده از دو موتور جست‌وجوی «یاهو» و «ام‌اس‌ان» شرکت مایکروسافت را نیز بررسی کرده بودند اما در نهایت تصمیم به همکاری با شرکت «گوگل» گرفته‌اند. «مای‌اسپیس» تا پیش از این ترکیبی از فناوری‌های اختصاصی خود و فناوری موتور جست‌وجوی «یاهو» را برای ارائه خدمات جست‌وجوی اینترنتی به میلیون‌ها کاربر خود مورد استفاده قرار می‌داد. کاربران سایت «مای‌اسپیس» از گستره وسیعی از خدمات متنوع و رایگان از جمله امکان فرستادن و دریافت پیغام برای یکدیگر، بازی‌های رایانه‌ای، وبلاگ نویسی، تالارهای گفت‌وگو، دسترسی به کلیپ‌های ویدیویی و مواردی از این قبیل برخوردار می‌شوند و صاحبان این وب‌سایت نیز درآمد ناشی از جلب آگهی‌های اینترنتی در صفحات مختلف خدمات «مای‌اسپیس» را تصاحب می‌کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهند تعداد کاربرانی که در خدمات «مای‌اسپیس» ثبت‌نام کرده‌اند در سال گذشته با یک رشد چشمگیر مواجه شده و تا ماه گذشته میلادی به حدود ۹۰ میلیون نفر رسیده و امکان گذر از مرز ۱۰۰ میلیون کاربر برای «مای‌اسپیس» تا پایان ماه میلادی جاری چندان دور از ذهن نیست. «مای‌اسپیس» سال گذشته به قیمت ۵۸۰ میلیون دلار توسط شرکت بزرگ «نیوز کورپ» (News Corp) خریداری شد و پیش‌بینی می‌شود این وب‌سایت تنها در سال مالی ۲۰۰۷ بیش از ۵۰۰ میلیون دلار درآمد برای این شرکت به ارمغان بیاورد. درآمد کلی شرکت «نیوز کورپ» که مالک شبکه تلویزیونی «فاکس» و استودیوی فیلمسازی «سنچوری فاکس قرن بیستم» نیز هست، برای سال مالی ۲۰۰۷ در حدود ۲۷ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است.

۷ دلیل برای پربیننده بودن نرگس

ادامه از صفحه ۱۵

۴- هرشبه بودن پخش: هیچ‌کدام از برنامه‌های هرشبه کمتر از پنجاه درصد بیننده نداشته، هرشبی بودن باعث می‌شود بیننده بعد از چند روز به دیدن عادت کند بالاخص ریسکی که شده و به جای طنزهای نود شبی به سراغ ملودرام رفته‌اند. این ریسک هوشمندانه توانسته درصدی از بینندگان را که علاقه‌مند به نوآوری و کار تازه است، جذب کند. به‌نظر می‌رسد با نرگس فصل جدیدی از برنامه‌های هر شبی و نود قسمتی باز شده باشد.

۵- ژانر ملودرام و موضوع جوانان: در صدر پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینما، ملودرام پرتعدادترین ژانر در میان باقی ژانرها است. از طرفی تمام سریال‌هایی که در این سال‌ها جواب داده با محور جوانان بوده است. نرگس از هر دو پارامتر سود جسته است.

۶- واقعی بودن و رئال بودن ماجرا: مخاطب ایرانی با این ماجرا و قصه‌ها چه در زندگی خود چه در زندگی اطرافیان خود آشنایی کامل دارد. بالاخص اینکه رابطه نسرین و بهروز بویی از نویی در تلویزیون دارد. اولین‌بار است که بحث و اسم دوست دختر با این وضوح در تلویزیون مطرح می‌شود و به جای اینکه بحث نشده، رد شود به نقد و بررسی و تحلیل بنشینند.

۷- مرگ پوپک گلدره: مرگ گلدره مدت‌ها اسم این سریال را بر سر زبان‌ها انداخت و به جذب مخاطب کمک کرد. شخصیت‌پردازی نرگس از او دختری کاملاً تک‌بعدی ساخته و او را از چندوجهی بودن درآورده. اگر گلدره در قید حیات بود، به‌نظر می‌رسد انتقادات به این شخصیت کم نبود. نبود تداوم حس در بازی‌ها در مجموعه زیاد است و جز عاطفه نوری، همه با این مشکل مواجه هستند. عاطفه نوری نشان داد می‌تواند آینده خیلی خوبی داشته باشد.

گفت‌وگو با علیرضا شیرازی مدیر سایت بلاگفا و جست‌وجوگر پارسیک

وبلاگ‌نویسی مقامات جای امیدواری دارد

مینو مومنی

گرچه در روزهای نخستین وبلاگ‌نویسی در کشور این پدیده با نام پرشین‌بلاگ در ذهن‌ها تداعی می‌کرد اما رفته‌رفته با رشد روز افزون وبلاگ‌نویسی به تدریج سرویس‌دهندگان دیگری همچون بلاگفا، میهن‌بلاگ، بلاگ‌اسکای و... نیز پا به عرصه رقابت گذاشتند. رقابتی که در مجموع به سود تولید محتوای فارسی روی وب خواهد انجامید. در بخش اول مصاحبه با علیرضا شیرازی مدیر یکی از همین سرویس‌دهندگان وبلاگ در خصوص مواردی چون موضوعات پرطرفدار وبلاگ نزد کاربران گرفته تا فیلترینگ به گفت‌وگو نشستیم اینک بخش پایانی را از نظر بگذرانید.

■ اولین نوشته وبلاگ علیرضا شیرازی با یک شعر آغاز می‌شود و در نوشته‌های بعدی می‌توان مطالب تخصصی را مورد مطالعه قرار داد. به نظر شما نویسنده وبلاگ باید روی یک موضوع خاص متمرکز شود یا اینکه به پراکندگی نوشته اعتقاد دارید؟

اولین نوشته وبلاگ من از نظر تاریخی مطلبی در مورد معرفی وبلاگ است و پس از آن یک مطلب تخصصی نگاشته شده است. اما همان‌طور که اشاره داشتید ممکن است شعر و یا نظرات غیرمرتبط با تخصص و فعالیت کاری‌ام را نیز در وبلاگم بنویسم و این تنها یک دلیل دارد اینجا وبلاگ شخصی من است نه یک وبلاگ تخصصی و نه یک وبلاگ شعر. آنچه که به آن فکر می‌کنم، احساسم و یا هر چیزی که برایم جالب یا آزار دهنده است می‌تواند در وبلاگم منتشر شود. با این حال همان‌طور که در نخستین مطلب وبلاگ نیز به آن اشاره داشته‌ام تلاش دارم که مجموع مطالب وبلاگ برای خوانندگان مفید واقع شود. این خود وبلاگ‌نویس یا عنوان و توضیح یک وبلاگ است که موضوع آن را مشخص می‌کند. طبیعتاً همه ما از وبلاگی که مستقیماً در توضیحات وبلاگ اشاره دارد که وبلاگی تخصصی است انتظار مشاهده مطالب تخصصی داریم اما هنگامی که بحث وبلاگ شخصی است این دیگر نوع مطالب و نظر نویسنده است که موضوع وبلاگ را مشخص می‌کند.

■ استاندارد به روز کردن وبلاگ از نظر شما باید چگونه باشد و آیا به این گفته اعتقاد دارید که به‌روزرسانی مرتب وبلاگ به نوعی احترام به خوانندگان وبلاگ است؟

واقعاً نمی‌توان استاندارد خاصی را برای به روز شدن وبلاگ تعیین کرد. در واقع این خود وبلاگ‌نویس است که انتظار کاربران را تعیین می‌کند. به طور مثال نویسنده وبلاگی که هر روز وبلاگش را به روزرسانی کرده است این انتظار را در کاربر ایجاده کرده که هر روز با یک متن جدید روبه‌رو شود. با این حال به نظرم حداقل یک‌بار به‌روزرسانی وبلاگ در هفته می‌تواند در رضایت خواننده موثر باشد. در مورد بخش دوم سئوال نیز تا حدودی به این مسئله اعتقاد دارم. با این حال هیچ‌کس نمی‌تواند از فردی انتظار داشته باشد که دقیقاً و در یک دوره زمانی مشخص وبلاگ خود را به‌روز کند، درگیری‌های شغلی یا خانوادگی یا کسالت و خستگی گاهی اوقات سبب می‌شود نویسنده وبلاگ حوصله‌ای را برای به‌روزرسانی وبلاگ نداشته باشد.

■ رقابت در سرویس‌دهندگان وبلاگ‌نویسی به چه صورتی است و به نظر شما رقیب سرسخت بلاگفا کدام سرویس‌دهنده است. آیا برای پیروز شدن در این رقابت برنامه‌هایی در نظر دارید؟

صورت این رقابت را کسانی که خارج از تیم مدیریت سرویس‌دهندگان وبلاگ هستند بهتر می‌توانند تشخیص دهند. همچنین شرایط و موقعیت و نظر و اهداف تیم مدیریت هر سرویس‌دهنده نیز نوع رقابت را تعیین می‌کند. قاعدتاً اهداف سرویسی که پیشرفت خوبی داشته و یا رتبه بالایی را در جذب کاربر و بازدیدکننده دارد با سرویس تازه‌کاری که به فکر جذب کاربر است یا سرویسی که موقعیت خود را در خطر می‌بیند متفاوت است. مدیر یک سایت ممکن است به فکر کسب هر چه بیشتر کاربران باشد، دیگری به فکر جذب منابع، وام یا کمک‌های مالی و یا در نظر داشتن اهداف فرهنگی خود باشد.

بلاگفا خوشبختانه توانسته موقعیت مناسبی در بین سرویس‌دهندگان وبلاگ فارسی کسب کند و آنچه امروز برای ما مهم است نه رقابت با یک سرویس‌دهنده دیگر وبلاگ بلکه جلب نظر کاربران، گسترش خدمات و در نهایت شکل‌دهی به کسب و کار سایت بلاگفا است.

■ اکثر سرویس‌دهندگان به نوعی پشتوانه مالی قوی دارند این وضعیت برای بلاگفا به چه صورتی است. آیا بلاگفا اسپانسر خاصی دارد؟

فکر نمی‌کنم که اکثر سرویس‌دهندگان از چنین پشتوانه مالی قدرتمندی برخوردار باشند. در واقع تنها معدودی از سرویس‌دهندگان از چنین پشتوانه‌ای برخوردارند. بسیاری از سرویس‌های وبلاگ فعلی براساس فعالیت تیمی کوچکی شکل گرفته است که همزمان با توسعه سایت توانسته‌اند منابع مالی برای خود تامین کنند یا به گروه یا شرکت دیگری واگذار شده‌اند. در مورد بلاگفا نیز باید بگویم ما از پشتیبانی شرکت OURIRAN برخورداریم که جنبه فنی این پشتیبانی برای ما بسیار ارزشمندتر است و در این زمینه این شرکت همکار بسیار خوبی برای ما بوده است. سرورهای بلاگفا در دیتاسنتری قرار دارد که دوستان و همکاران ما در کانادا آن را پشتیبانی می‌کنند. در مورد تامین دیگر هزینه‌های سایت به‌خصوص نیروی انسانی و وقتی که صرف مدیریت سایت می‌شود خوشبختانه توانسته‌ایم در ماه‌های اخیر موفقیت‌هایی در کسب درآمد و شکل‌دهی کسب و کار سایت داشته باشیم.

■ داشتن یک سرویس‌دهنده وبلاگ چه سودی برای مدیر آن دارد. آیا بلاگفا برای شما سودآور بوده است و به طور کلی ماهانه چه میزان برای این سرویس‌دهنده هزینه می‌کنید؟

این سود برای هر مدیر سرویسی می‌تواند متفاوت باشد، به این صورت که شاید یک مدیر به دنبال کسب شهرت یا قدرت رسانه‌ای یا شاید دیگری به دنبال کسب درآمد باشد. به هر حال بلاگفا تجربه‌ای برای ارائه کار خوب و ممتاز و در عین حال مستقل را ایجاد کرد و به‌خصوص با توجه به اینکه برنامه‌نویسی سایت نیز توسط من انجام شده است سود نهایی از مدیریت سایت را لذت ادامه و گسترش این فعالیت می‌دانم و البته باید صریحاً بگویم که کسب درآمد از سایت به‌خصوص با توجه به هزینه‌ها و وقتی که صرف پشتیبانی از آن می‌شود نیز از انتظارات من بوده و هست. بیشترین هزینه‌های ما هزینه تامین سرورها، خرید یا اجاره لایسنس نرم‌افزارهای مورد استفاده و در نهایت وقتی که باید توسط نیروی انسانی جهت پشتیبانی، بررسی مشکلات و توسعه سیستم صرف می‌شود، است.

■ خبر فروش بلاگفا را تکذیب می‌کنید یا تائید. به نظر شما این اخبار را چه کسانی رواج می‌دهند؟

همان‌طور که در اخبار سایت آمده و حتی در خود سایت‌هایی که چنین خبرهایی را منتشر کرده‌اند اشاره شده چنین چیزی واقعیت ندارد. رواج چنین خبرهای کذبی را قاعدتاً بایستی در راستای رقابت البته نه به شیوه درست آن معنا کرد.

■ شما به عنوان مدیر سایت جست‌وجوگر پارسیک فکر نمی‌کنید با وجود موتور جست‌وجویی همچون گوگل وجود این جست‌وجوگر چندان به چشم نمی‌آید؟

اگر قرار باشد اینگونه فکر کنیم که دیگر نباید بسیاری از کارها را تجربه کنیم. من وجود بلاگر، گوگل یا هر سرویس موفق دیگری را دلیلی بر عدم راه‌اندازی سایتی مشابه اما با شرایط و امکانات متفاوت نمی‌دانم. شرایط در زمان راه‌اندازی پارسیک به گونه‌ای دیگر بود و محیط فارسی و امکانات خاص برای جست‌وجوی فارسی با استقبال بالایی مواجه شد و حتی امروز نیز آمار سایت پارسیک نشان از تعداد زیادی کاربر و علاقه‌مند به استفاده از خدمات سایت را دارد.

■ یکی از موفق‌ترین منابع درباره اینکه کاربران این روزها در اینترنت به دنبال چه چیزی هستند را می‌توان با موتورهای جست‌وجو حدس زد. سایت پارسیک در این باره چه اقداماتی انجام داده است؟

به هر حال ما هر چند گاهی عملکرد سایت و کلمات جست‌وجو شده را بررسی می‌کنیم اما حقیقت این است این آمارها چندان کاربردی نیست و تاکنون نیز نهاد یا فردی نیز برای اطلاع از این آمارها با ما تماس نگرفته است. ما نیز به دلایلی همچون حفظ حریم کاربران چندان به این موضوع علاقه‌مند نیستیم، با این حال همچنان علاقه‌مندی کاربران خود برای گسترش خدمات خود مدنظر داریم.

■ پارسیک چه رقبایی دارد و در میان این رقبا آیا از امتیاز خاصی نیز بهره گرفته است؟

اصولاً فکر نمی‌کنم در سطحی مانند موتورهای جست‌وجوگرهای فارسی رقابت خاصی باشد. با وجود رقیبی مانند گوگل، رقیب جدی برای هر سایت جست‌وجوگر دیگری تعریف شده است.

■ شما برای انتخاب منابع خبری پارسیک دارای چارچوب خاصی هستید و این منابع را به چه صورتی وارد سیستم می‌کنید؟

منابع خبری با نظر و دید انسانی تعیین می‌شوند. بزرگترین معیار برای ما تولید خبر است و تلاش می‌کنیم سایت‌هایی به عنوان منابع خبری سایت انتخاب کنیم که اکثر مطالب آنها اخبار تولیدی خودشان باشند. همچنین محبوبیت یا نفوذ سایت معیار دیگری برای انتخاب یک منبع خبری است.

■ از آنجا که شما مدیریت بلاگفا و پارسیک را در دست دارید فکر می‌کنید نگهداری از کدام یک دشوارتر است و اگر روزی مجبور به انتخاب یکی از این دو سایت باشید قرعه به نام کدام یک رقم خواهد خورد؟

نگهداری از سایت بلاگفا به‌خصوص به دلیل حجم بالایی از کاربران و ماهیت سایت بسیار سخت‌تر و وقت‌گیرتر است و به‌خصوص که این روزها کسب و کار بلاگفا فعالیت اصلی من است. اما پارسیک همیشه برای من جذابیت بالاتری داشته است چرا که از دید یک برنامه‌نویس همیشه برنامه‌های پیچیده دارای جذابیت بیشتری هستند و اینکه پارسیک قدمت بیشتری نسبت به بلاگفا دارد.

■ با وجود چندین سرویس‌دهنده وبلاگ فارسی نظر شما در مورد تولید محتوای فارسی روی وب چیست؟

سرویس‌دهندگان وبلاگ فارسی میزبان بخشی بزرگ از محتوای فارسی در وب هستند و به‌خصوص اینکه این محتوا توسط هزاران کاربر فارسی‌زبان و بدون پرداخت حقوق ایجاد شده است و این محتوا از نظر ماهیتی با محتوای بسیاری دیگر از تولیدکنندگان محتوای فارسی مانند سایت‌های خبری یا علمی که به صورت سنتی توسط عده‌ای معدود و با دید، سیاست و چارچوب مشخصی منتشر می‌شوند متفاوت است. مطالب منتشر شده در وبلاگ‌ها را می‌توان به نوعی نظر و دغدغه‌های بخشی از جامعه دانست و در عین حال در میان آنها مطالب تخصصی و ارزشمند فراوانی نیز وجود دارد اگرچه به دلیل غیر رسمی بودن و جوان بودن بسیاری از بلاگ‌نویس‌ها مشکلاتی در نگارش مطالب آنها وجود دارد و همچنین با توجه به اینکه وبلاگ‌های حجم بالایی از مطالب فارسی را تشکیل می‌دهند. این قضیه می‌تواند به نوعی ضعف به شمار آید که بایستی در جهت رفع این دغدغه تلاش شود.

■ وضعیت بلاگفا از نظر تولید محتوا در مقابل دیگر سرویس‌دهندگان وبلاگ به چه صورتی است؟

براساس گزارش یکی از سرویس‌دهندگان باسابقه وبلاگ فارسی که در تاریخ ۲۵ مرداد اعلام شده است. یادداشت‌های ثبت شده در وبلاگ‌های زیرمجموعه بلاگفا سه میلیون ۹۷۹ هزار و ۷۷۵ مطلب است که در واقع با توجه به آمار دیگر سرویس‌های وبلاگ فارسی هم‌اکنون بلاگفا با فاصله زیادی بیش از نهصدهزار مطلب نسبت به دیگر رقبای خود، بزرگترین میزبان محتوای وبلاگ‌های فارسی محسوب می‌شود.

■ روزهای گذشته خبری با عنوان احمدی‌نژاد وبلاگ‌نویس شد به نوعی اکثر رسانه‌های داخلی و خارجی را به خود جذب کرد. نظر شما به عنوان مدیر یکی از سرویس‌دهندگان وبلاگ در این باره چیست؟

مزیت این مسئله در این است که وبلاگ‌نویسی به عنوان یک ابزار و پدیده توسط مقامات بلندپایه پذیرفته شده است و این جای خوشحالی دارد که دیگر شاهد محدودسازی در این عرصه نباشیم. البته باید در نظر داشته باشیم که استفاده مقامات از وبلاگ تنها جنبه تبلیغاتی نباشد.

■ آینده وبلاگ‌نویسی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ما نمی‌توانیم به سادگی و براساس یک فرمول مشخص یا الگویی که در کشورهای دیگر وجود دارد در این‌باره پیش‌بینی کنیم. برای مثال هنوز موضع حکومت در برابر وبلاگ‌ها و سرویس‌های وبلاگ فارسی نامشخص است و هرازچندگاهی اظهارنظر یا برنامه‌های برخی مسئولین دولتی را می‌شنویم که در صورت اجرا می‌تواند آینده متفاوتی را برای وبلاگ‌های فارسی رقم بزند. همچنین گسترش نفوذ اینترنت در خانواده‌های ایرانی، رشد کمی کاربران اینترنت در ایران، رواج اینترنت پرسرعت و حتی نوع کسب و کار و درآمد زایی در محیط وب و به‌خصوص برای سرویس‌های وبلاگ فارسی می‌توانند در این مورد تاثیرگذار باشد.

بخش پایانی

کدام سایت مسدود شود

ایمان ضیابری

فناوری اطلاعات و IT در کشور ما یک فناوری نوپا محسوب می‌شود که هنوز در بومی کردن آن، مشکلات خاصی وجود دارد تا آنجا که برای وارد کردن فرهنگ استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات، راه درازی در پیش داریم. از سوی دیگر، سابقه استفاده جدی از اینترنت میان کاربران ایرانی، شاید به کمتر از ۱۰ سال پیش برگردد و همین کم‌تجربگی در بهره‌گیری از اینترنت به عنوان یک شبکه جهانی و رسانه‌ای که صوت، تصویر، متن و... را به همراه هم و با خود دارد باعث شده نگرانی‌ها و حساسیت‌ها در مورد نحوه فعالیت کاربران ایرانی میان دولتمردان و استادان ارتباطات کشورمان بیشتر از سایر کشورها باشد.

همین مسئله نیز باعث شده تا بحث فیلترینگ سایت‌های اینترنتی در کشورمان همانند کشوری با جمعیت یک میلیارد نفری چین، با جدیت بیشتری دنبال شود. هرچند که قاعده‌مند نبودن این فیلترینگ در بدو امر باعث شده بود تا برای وبلاگ‌نویسان و صاحبان وب‌سایت‌های فارسی، نگرانی‌هایی به وجود بیاید چرا که بسیاری از وبلاگ‌ها و وب‌سایت‌هایی که واجد شرایط فیلترینگ نبودند، ناخواسته فیلتر می‌شدند و این مسئله نگرانی‌ها را بیشتر می‌کرد که آیا روند فیلترینگ در کشورمان تا جایی پیش می‌رود که حتی از دسترسی به سایت‌های خبری نیز محروم شویم.

اما بحث فیلترینگ، از چند جنبه قابل بررسی است. نخست اینکه آیا مسدود کردن سایت‌های غیراخلاقی یا سیاسی که از لحاظ فکری با ما همخوان و هم‌سطح نیستند، نتیجه مستقیم در بر خواهد داشت و آیا مسدود کردن سایت‌ها و وبلاگ‌ها، سلب اعتماد از کاربر و مخاطب اینترنتی به شمار می‌رود یا نه. اصولاً در رابطه با فیلترینگ، استفاده از تبلیغات مستقیم در مورد سایت‌های مخرب و مستهجن، نتیجه عکس دربرخواهد داشت. بالطبع در کشورهای اروپایی و آمریکایی نیز فضا برای جوانان، نوجوانان و کلاً تین ایجرها در جهت ورود به چنین سایت‌هایی، آزاد نیست و آن‌طور که تصور همگان است، بی‌بندوباری و بی‌قانونی جریان ندارد. به هر حال بسیاری از نرم‌افزارهای parenting monitor که در کشور ما اصلاً وارد بازار نمی‌شوند، در همین کشورها عرضه می‌گردند و به والدین و خانواده‌ها، امکان کنترل نحوه استفاده از سایت‌ها را می‌دهند و در بسیاری از مواقع به‌طور خودجوش، اقدام به مسدود کردن دسترسی می‌شوند و سایت‌هایی که در آنها خشونت و موارد غیراخلاقی به صورت بی‌پرده و explicit مطرح می‌شود که آزاردهنده است، غیرقابل استفاده اعلام می‌شود. در عین حال یک تراشه کامپیوتری جدید به‌نام V-Chips توسط برخی خانواده‌ها روی لامپ تصویر تلویزیون‌های ماهواره‌ای یا سیستم پردازشگر مرکزی کامپیوتر نصب می‌شود که از پخش تصاویر و محتوای غیراخلاقی و مستهجن جلوگیری می‌کند. در نتیجه جلوگیری از استفاده و مراجعه به سایت‌هایی که در این حوزه از لحاظ روحی و روانی مخرب هستند، باید به هر خانواده سپرده شود و البته تجهیزات فنی آن نیز در بسیاری موارد توسط خود مرورگرهای اینترنت فراهم هستند، این قضیه هم توجه خانواده‌ها را به وضعیت روحی و جسمی فرزندانشان جلب می‌کند و هم باعث می‌شود تاثیرات غیرمستقیم منفی در نحوه رویکرد جوانان به اینترنت ایجاد نشود.

اما به‌نظر می‌رسد مسدود کردن سایت‌هایی که تبادل افکار و آرا به صورت محترمانه و بر اساس اصول دموکراتیک را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند و هر نوع عقیده‌ای اعم از موافق و مخالف را مطرح می‌کنند، برخلاف مصالح ملی باشد و چهره‌ای غیرواقعی از نحوه سیاستگزاری‌های کلان کشور در تعامل با نیروهای موافق و مخالف نشان دهد در نتیجه بهتر است حال که سیاست اصلی دولت، مهرورزی و تعامل و تبادل افکار است تا در یک فضای دوستانه و باز، هیچ عقیده‌ای پنهان و سر به‌مهر باقی نماند، این رویکرد به شبکه جهانی اینترنت کشیده شود و خاصیت اصلی آن یعنی فضای فکری باز برای تضارب دیدگاه‌ها و نظرات، سلب نگردد تا ماهیت خود را از دست ندهد.

در عین حال کنترل اینترنت برای جلوگیری از استفاده‌های افراطی و انتشار دیدگاه‌های بر ضد مصالح ملی از جمله فرقه‌ها و قومیت‌های جدایی طلب یا گروه‌های فکری متحجری که مباحثی کهنه همانند خلیج مجعول عربی را پس از سالیان دراز بار دیگر با استفاده از فضای آزاد رسانه‌ای روی اینترنت مطرح می‌کنند، ضروری به‌نظر می‌رسد.

همینطور وضعیت سایت‌هایی که گردانندگان آنها گروهک‌های منحله، برانداز یا ضد اساس نظام هستند به طور کلی روشن است و این حق طبیعی هر دولت و حکومتی محسوب می‌شود تا در جهت مبارزه با سایت‌های مشوش اذهان عمومی که به‌طور رادیکال و ریشه‌ای و اساسی، مباحثی همچون تغییر حکومت یا براندازی و مباحثی ریشه‌ای و تفرقه‌افکن از این دست مطرح می‌کنند یا مقدسات دینی، مذهبی و اعتقادات آیینی ملی- مذهبی توده‌ای از مردم را زیر سئوال می‌برند، با نهایت امکانات بکوشد.

همینطور فراموش نکنیم که همزمان با ورود هر تکنولوژی و فناوری جدیدی به فضای عمومی یک جامعه، لزوماً فرهنگ استفاده از آن تکنولوژی و فناوری که عمدتاً وارداتی نیز هست، به درون کشیده نمی‌شود. چه بهتر که قبل از اقدام برای فیلترینگ و حرکاتی از این دست، با فرهنگسازی در مورد نحوه استفاده از اینترنت یا فناوری‌های مشابه، ضمن اینکه امکان دسترسی همگانی به آن را فراهم می‌کنیم، کیفیت بهره‌برداری از امکانات شبکه‌ای همانند اینترنت را در کنار کمیت، بالا ببریم و شاخصه‌های توسعه همه‌جانبه را همراه با هم به سمتی درست جلو ببریم.

آن لاین

اسناد ملی دیجیتالی

پویا بختیاری

سال ۸۳ بود که آقای اشعری، مشاور فرهنگی رئیس‌جمهور سابق (خاتمی) و رئیس سازمان اسناد ملی ایران، اعلام کرد که در نیمه اول سال ۸۴ بخش مهمی از گنجینه اسناد ملی و کتب ارزشمند موجود در کتابخانه ملی ایران به صورت صفحات دیجیتالی (وب) از طریق اینترنت در دسترس علاقه‌مندان و پژوهشگران قرار می‌گیرد و به نظر می‌رسد هنوز این آرزو میسر نشده است. مدیرکل آی‌تی وزارت امور خارجه نیز سال گذشته از امکان انتشار ۵ میلیون نسخه ارزشمند متعلق به این وزارتخانه در فرمت الکترونیکی خبر داده بود. در اوایل تیرماه سال جاری نیز مرکز مطالعات تاریخ و اسناد انقلاب اسلامی با برپایی مناقصه‌ای ملی، اسکن و عرضه دیجیتالی بیش از نیم میلیون قطعه عکس تاریخی معاصر ایران را به پیمانکار واگذار کرد. اگرچه این پروژه یک سال به طول می‌انجامد، اما امیدواریم اسکن و عرضه اسناد قابل انتشاری مانند، نامه عزل احمدشاه قاجار و...، بتواند راه دسترسی آسان و راحت مخاطبان را به اسناد تاریخی ایران در وب فراهم کند. امری که با وجود قول‌های مکرر مسئولان دولتی، هنوز به طور کامل میسر نشده است.

تهیه و انتشار فرمت دیجیتالی اسناد گرانبهای تاریخی و ملی ایران و قرار دادن آن در شبکه اطلاع‌رسانی و ارتباطی بین‌المللی، فرصت‌سازی ممتاز جهت شناساندن ظرفیت‌های مکتوب کشور در عرصه جهانی است. متاسفانه با وجود شعارهایی که در دهه اخیر، در مورد انتقال افکار و اندیشه‌ها و معرفی تمدن بزرگ ایران‌زمین به اقصی نقاط جهان شده است، هنوز در بستر الکترونیکی، این آرزو به واقعیت مبدل نشده است. انتشار الکترونیکی اسناد و مطالب ارزنده تاریخی، گردشگری و فرهنگی و اجتماعی کشور از ۲۰۰۰ سال پیش تاکنون، و با طبقه‌بندی و ساختاردهی منظم گامی استوار به سمت الکترونیکی کردن پروسه گفت‌وگوی تمدن‌های آقای خاتمی به شمار می‌رود. اینترنتی کردن گفت‌وگوی تمدن‌ها (e- dialogue) در واقع استفاده از پتانسیل سرزمین دیجیتال با وسعت

فراگیر کاربران و امکان اطلاع‌رسانی موثر است. سهولت، فراگیری و در دسترس بودن چنین رفتار سازمانی در ارتباطات تمدن‌های بزرگ جهان، در راستای شبکه اینترنت، قابل وصول است. پرواضح است که وقتی بتوانیم ظرفیت‌ها و توانمندی‌های قومی و تاریخی و ملی کشور را با توانایی‌های وب، در اختیار صدها میلیون کاربر جامعه اطلاعاتی جهان قرار دهیم، تلاش برای یک دگردیسی ذهنی در افکار مخاطبان تمدن ایران را دنبال کرده‌ایم. این هدایت افکار عمومی جهان نسبت به ارزش‌ها و صلابت و افتخار ملی، مسئله مهمی است که به نظر می‌رسد با وجود شعارهای ناسیونالیستی خیلی از خواص و عوام جامعه، هنوز به نسبت رفتارهای متقابل غربیان ناپخته است. کتابخانه ملی ایران با این حجم کتاب و ظرفیت‌هایی که در خود نهفته است از یک پایگاه اطلاع‌رسانی معمولی برخوردار است و سایت www.nlai.ir را نمی‌توان با پایگاه‌هایی مثل کتابخانه سنای آمریکا مقایسه کرد. این که کتابخانه‌های بزرگ جهان با همکاری گوگل، سیستم اطلاع‌رسانی فرمت الکترونیکی بخشی از کتاب‌های خود را در اختیار کاربران وب قرار می‌دهند (http://book.google.com) نشان از علاقه‌مندی و ارزش اطلاع‌رسانی این حجم از کتب به محققان و پژوهشگران دارد. وقتی محتویات این کتب، با هر رویکردی، به عنوان بخشی از محتوای قابل جست‌وجوی موتور غول‌پیکری مثل گوگل قرار بگیرد، و برای سایت‌های جست‌وجو ایندکس شود، آن وقت بخشی از دانش قابل دسترس کاربران وب می‌شود. به هر حال باید با هوشمندی و دقت، این رفتارهای اطلاع‌رسانی الکترونیکی بزرگ را مورد ارزیابی قرار داد تا سهم تولید و مدیریت محتوای منتشر شده توسط ایرانیان در وب، مثل سهم فضاخواهی ایرانیان از جو نشود. انتظار می‌رود مسئولان در کتابخانه ملی و سازمان اسناد ملی ایران، حتی با همکاری موزه مجلس، طرح تدوین نظام تولید، تهیه و انتشار الکترونیکی اسناد و دستاوردهای ملی و تاریخی کشور را تهیه کنند. براساس قانون، این مراکز می‌توانند از ظرفیت دو درصدی برداشت از بودجه سالانه برای گسترش فناوری اطلاعات در سازمان متبوع خود استفاده کنند. برای رسیدن به این آرمان موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

۱- در طرحی بلندمدت، اکثریت اسناد ملی و تاریخی قابل انتشار کشور در سایتی اختصاصی به چند زبان مختلف با بارگذاری فوق‌العاده منتشر شود.

۲- سازمان مجری نظارت بر کتابخانه‌های کشور، ظرفیت‌هایی برای اطلاع‌رسانی و ارتباطات بین مخاطبان کتابخانه‌ها و مسئولین و آثار موجود در گنجینه‌های مکتوب کشور برای کاربران فراهم کنند.

۳- با همکاری انجمن ناشران و نهادهای مسئول در وزارت ارشاد، کتبی که قابلیت و امکان نشر رایگان الکترونیکی دارند، را برای استفاده قشر کثیری از مخاطبان آماده کنند.

۴- پایگاهی جامع برای انتشار و معرفی اسناد معاصر و تاریخی ایران فراهم شود و در سایت‌های دولتی کشور تبلیغ شود.